

En fjør og sekser i terningkast

Journalister er en ålreit greie. Dersom verden ikke selv kan produsere nyheter, greier journalisten det.

Av Torgeir H. Persett, Hinna

Historien om biskop Finn Vagle og kirkelige terningkast har også nådd våre breddegrader. Med intervjurunder og enquêtes både her og der. Blant leg som lærd. Bispekolleger står frem og forteller alt folket at de lever i tiden og synes terningens gradering er et greit redskap for evaluering av gudstjenesteopplevelsen. Jammen har ikke mediasamfunnet taket på mer enn bare allmuen.

Agurk-journalistikk

Historien er imidlertid mer uskyldig enn den er oppsiktsvekkende. Her forleden sto en angrende (?) synder av en Dagblad-journalist frem og bekjente sin synd. Han hadde vært på pressekonferanse hos nevnte biskop Vagle, hvor biskopen utfordret mediene til å være mer kritiske overfor det som skjer i kirken. Dagblad-journalisten hintet så et simulert terningkast for biskopen og fikk en slags positiv respons å la «jerne det, om du vil». Og vips, på en, to, tre var eter og avisspalter fylt med agurken om en trendy biskop som øns-

ker at flere kaster terning etter gudstjenesten. Nok en mediehistorie av typen en fjør og fem høns var skapt.

Alle ludospillere vet at det å kaste terning er en randomisert sak hvor utfallet er et tall mellom en og seks. Det er heller ikke vanskelig å se det kontrastfylte i å måle kirkelige opplevelser på denne måten. En og samme gudstjeneste oppleves høyst subjektivt, og den er basert på verdier det er vanskelig å tallfeste. Ikke annerledes i kirken enn for andre typer opplevelser hvor halvstuderte journalistrøvere utøver sine ekspertuttalelser om åndelige forhold. Det oppleves bare mer platt og åndsforlatt i en setting der forholdet til evigheten er mye av hovedpoenget.

Rådende verdier

Terningkasttradisjonen forteller sitt om hvor fattig vår tid er på folkelige uttrykk for åndelige opplevelser. Samtidig sier den noe om hvilke verdier som rår. Vi må bare tallfeste, rangere, konkurrere og finne vinnere. Og tapere. I grell kontrast til de verdier opplevelsene i seg selv representerer. Enkelt, men også overfladisk og fordummende. Vi lever i en verden hvor tallene, markedet og lommeboka tar stadig mer av folks liv. Og folk synes langt på vei at det er greit.

FULLE FEM: Kjerstin Owren og Fridtjof Edland (bildet) bidro med sitt da Kristian Reme på oppdrag fra Aftenbladet ga søndagens gudstjeneste i Gand kirke terningkast fem. Innsenderen er kritisk til måten Dagbladet bidro til unnfangelsen av terningkast-forslaget. (Foto: Finn E. Våga)

Heidigvis vet jeg at bildet er mer nyansert enn dette. Takk og pris for det. Men vurderer vi denne verden ut fra det medie-pøser ut i det offentlige rom, er det ikke vanskelig å tegne et bilde av et samfunn hvor aksept og vellykkethet er knyttet opp mot det tall kan fortelle og det penger kan kjøpe. Hvor åndelig påfyll hentes fra Se & Hør og lottotrekningen er ukens høydepunkt. Inn i denne virkeligheten er det kirken skal så sine verdier.

Sitt budskap. Sin annerledeshet. Og terningkastet blir i den sammenheng en ynkelig sak. Selv som kontaktskaper.

Tidløse verdier

Terningkastet bekrefter kundagens dominante verdier. Det bringer ikke til torgs noe alternativ eller supplement. I den grad mediene har sjel og gidder å interessere seg for forholdet til det religiøse, er det helt klart et etterslep når det gjelder å levere sanne bilder av

denne virkeligheten. Karikaturen har i altfor stor grad fått dominere over den konstruktive debatten. Pressen bør derfor lytte til biskopen når han ber om konstruktiv interesse.

Like lite må kirken tviholde på former, vendinger og forestillinger som er arvet fra en tid hvor autoriteter herset med folk. Men heller presentere skaperen, skaperverker, veien, livet og de tidløse verdier med nåtidens metaforer og kulturuttrykk, uten å komme i

motsetning til de verdier som formidles.

Kirkelederne skal derfor glemme historien om fjøren som ble til en useriøs debatt om åndelige terningkast. Bruk gjerne mediene, men fokuser på de verdier kirken er satt til å formidle. Billig underholdning kan kjøpes på et hvert hjørne. Tørr å holde fanen høyt. Folks behov for veiledning i et landskap som vitterlig er der, men som mer og mer dunkles til, er bare voksende.